2025ལོའི་ཟླ་10ཚེས་18 ཕྱོགས་བསྡུས་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ཕུར་སྒྲོན། རེས་གཟའ་སྤེན་པ། 3

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་
ཕིང་གིས་བོད་དུ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྐབས་གནང་
བའི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་དམངས་
གཉེར་ཁེ་ལས་སུ་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ་དང་ཁེ་ལས་ཀྱི་
སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྒུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་
བསྣན་ཆེད། ཟླ་10ཚེས་15ཉིན། སྟོད་ལུང་བདེ་
ཆེན་ཆུས་ཨུད་ཀྱི་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་གཉིས་དང་སྤྱི་
དབང་མིན་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཏང་ཨུད་ཀྱིས་གདོང་
དཀར་ཁྲོམ་གཞུང་གི་ཁེ་ལས་ཆུང་གྲས་དང་། སྒེ་
གཉེར་ཚོང་དུད། ཆེད་ལས་ཁྲོམ་ར་བཅས་ཀྱི་ཏང་
ཀྲི་པུའུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་
གི་སློབ་གྲྭའི་འཆད་ཁྲིད་དགེ་རྒན་ཚོགས་པའི་ཁོངས་
མི་སྟེ་ལྷ་ས་གྲོང་ཨུད་ཏང་གི་སློབ་གྲྭའི་མཐོ་རིམ་དགེ་
རྒན་པ་སངས་སྒྲོལ་མ་གདན་དྲངས་ནས་ཆུས་དེའི་
དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་30ཡི་འགན་འཁུར་བ་50
ལྷག་ཙམ་ལ་ཆེད་དོན་སྒྲོལ་འགྲེལ་བྱས་པ་རེད།
སྒྲོག་འགྲེལ་བྱེད་རིང་། པ་སངས་སྒྲོལ་མས
《ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་མཉམ་དུ་
གཏོད། མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་
རྩོམ》ཞེས་པ་གཙོ་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་
ཅིན་ཕིང་གི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དོན་སྙིང་གལ་
ཆེན་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལེན་པ་སོགས་ཕྱོགས་གསུམ་
ཐད་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བོད་དུ་
གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྐབས་གནང་བའི་གསུང་བཤད་
གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ལག་
བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་གོ་བདེ་ལ་ཤེས་སླ་བ་
དང་། ཕྱོགས་ཡོངས། ཞིབ་ཚགས་བཅས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་རེད།
སྒྲོག་འགྲེལ་ལ་ཉན་རྗེས། ཚོགས་ཞུགས་མི་
སྣས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་

ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་
གི་མི་དམངས་ལ་བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་ཁུར་གནང་
ལུགས་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་བླངས་ཏེ། དྲིན་ཚོར་གྱི་
བསམ་པ་དང་གུས་བཀུར་གྱི་བསམ་པ་དེ་འབད་
འབུངས་ཡར་བརྩོན་དང་དོན་འཁྱོལ་གྱི་བྱ་ཐབས་སུ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གཅིག་
རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་བཤད། སྒྲོག་འགྲེལ་མཇུག་
འགྲིལ་རྗེས། དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱི་འགན་
འཁུར་བ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་རིན་མེད་
ཁྲག་འབུལ་བྱེད་སྒོའི་ནང་ཞུགས་ཏེ་བྱ་སྤྱོད་དངོས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་འགན་འཁྲི་དང་ལས་འགན་ལག་ལེན་
བསྟར་ཡོད།
བོད་ལྗོངས་ཅེ་ཧྲེང་ཁེ་ལས་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་
སྤྱི་ཁྱབ་ཅིང་ལི་གཞོན་པ་ཧྥུའུ་དབན་ཆང་གིས་
དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཁོངས་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་
ངོས་ནས། རང་ཉིད་ལ་འགན་འཁྲི་ལྕི་བ་དང་ལས་
འགན་ཕྲག་ཐོག་ཏུ་འཁུར་བའི་མྱོང་ཚོར་ཟབ་མོ་
བྱུང་། སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་གསུང་བཤད་
གལ་ཆེན་གྱིས་ང་ཚོར་རང་འཁྲིའི་ལས་གནས་ཐོག་
འབད་འཐབ་ལྷོད་མེད་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་
དེང་རབས་ཅན་གྱི་བོད་ལྗོངས་གསར་པ་འཛུགས་
སྐྲུན་བྱ་ཆེད། དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱི་སྟོབས་
ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་དགོས་པའི་ལྕག་སྐུལ་
གནང་བྱུང་། ཁྲག་འབུལ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནུས་
ཤུགས་ཡོད་རྒུས་གཅེས་སེམས་བརྒྱུད་སྤྲོད་བྱེད་པའི་
བྱ་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ལ། དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱིས་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་བྱ་སྤྱོད་
དངོས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པས། ང་ཚོས་སྤྱི་ཕན་བྱ་
གཞག་གི་ལམ་བུའི་ཐོག་མུ་མཐུད་དེ་མདུན་སྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་ཞེས་བཤད།
（བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་བོད་དུ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྐབས་གནང་བའི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་གྱི་ཆེད་དོན་སྒྲོག་འགྲེལ་བྱས་པ།
ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། ལྷ་ས་གྲོང་
ཁྱེར་ཅང་སུའུ་ལམ་ཆེན་དང་། བོད་ལྗོངས་སློབ་
ཆེན་ལམ་ཆེན། གཙང་འགྲམ་སྤྱི་གླིང་སོགས་སུ་
སྟོན་གྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་ཕྱུག་ཡོད་ཅིང་། བདག་
སྐྱོང་ཞིབ་ཚགས་བྱས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྔོ་འགྱུར་ས་
ཁོངས་སུ་སྐྱེ་སྟོབས་ཀྱི་དཔལ་རབ་ཏུ་འབར་ཡོད།
གྲོང་མི་ཚོས་ཁྲོམ་གཞུང་དང་སྤྱི་གླིང་དུ་འཆམ་འཆམ་
བྱེད་སྐབས་མིག་ལམ་དུ་འཆར་བ་ནི་སེར་མདོག་དང་
སྔོ་ལྗང་མཉམ་དུ་སྡེབ་པའི་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་
དང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་བསིལ་རླུང་ཁྲོད་ཁོར་ཡུག་གི་
མཛེས་པ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བདེ་
སྐྱིད་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་མཆིས།
ཅང་སུའུ་ལམ་ཆེན་དུ་སྐྱོད་སྐབས་འགྲོ་ལམ་
ཐོག་སྐྱེས་པའི་ཤིང་སྡོང་གི་ལོ་མ་དག་ད་ཆ་སེར་མདོག་
ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཡུལ་ལྗོངས་དེས་རྐང་ཐང་མར་སྐྱོད་
མཁན་ལ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཚོར་ཐུབ་པར་མ་
ཟད། ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱེད་མཁན་རླངས་འཁོར་
རྣམས་ལ་སྟོན་གྱི་རི་མོའི་ཁྲོད་དུ་རྒྱུ་བའི་སྣང་བའང་
འཆར་གྱིན་ཡོད། བོད་ལྗོངས་སློབ་ཆེན་ལམ་ཆེན་
ཐོག་ཏུ་སྟོན་དུས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ལས་ཉེ་འཁོར་གྱི་གྲོང་
མི་ཚོའི་སེམས་པར་སྤྲོ་སྣང་སྦྱིན་ཡོད་ཅིང་། མི་
བགྲོད་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་ལྗང་ཁུལ་དུ་ས་མཐོའི་གནམ་

གཤིས་དང་འཚམ་པའི་གསོམ་ཤིང་སྔར་བཞིན་སྔོ་
ཐིང་ཐིང་དུ་གནས་ཡོད་པས། གྲོང་མི་ཚོའི་སྟོན་
དུས་ཀྱི་སྤྲོ་གསེང་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
གྲོང་མི་ཝུའུ་ཡེ་ཤིང་གིས། དེ་སྔ་ཅང་སུའུ་
ལམ་ཆེན་དུ་སྐྱོད་སྐབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་ཤིང་
ཆེན་པོ་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཉི་མའི་འོག་ཏུ་རྐང་ཐང་
མར་སྐྱོད་སྐབས་ཚ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། ད་ཆ་གཞོགས་
གཉིས་ཀྱི་ཤིང་སྡོང་གི་ལོ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཡོད་པས་ལམ་
བར་དུ་ཉི་འོད་འགོག་ཐུབ་པ་དང་དཀའ་ལས་ཁག་
དུས་བསིལ་གྲིབ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྐུབ་སྟེགས་ཐོག་
ངལ་གསོ་རྒྱག་ཆོག་པས་སེམས་པའང་སྐྱིད་དུ་ཕྱིན་
སོང་ཞེས་བཤད།
གྲོང་མིའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྲོ་གསེང་བྱ་ཡུལ་མང་
ཤོས་ཀྱི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པའི་གཙང་འགྲམ་སྤྱི་གླིང་གི་
སྟོན་དུས་ཀྱི་རྣམ་པས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་
ཡོད། དྭངས་ཤིང་གཙང་བའི་ཆུ་བོའི་འགྲམ་དུ་
སྐྱེས་པའི་རྩྭ་དང་རྩི་ཤིང་སེར་པོར་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་
གསོན་ཤུགས་ཉམས་མེད་ཅིང་། གྲོང་མི་མང་པོ་
ཞིག་གིས་ཕྲུ་གུ་ཁྲིད་དེ་དྲོད་འཇམ་ཉི་འོད་དང་སྟོན་
དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རོལ་བཞིན་ཡོད། གྲོང་མི་འཇམ་
དབྱངས་ཀྱིས། དེ་སྔ་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་
སུ་ཤིང་སྡོང་མང་པོ་དེ་ཙམ་མེད། ད་ཆ་སྒོའི་ཕྱིར་
ཐོན་མ་ཐག་སྔོ་ཐིང་ཐིང་གི་ཡུལ་ལྗོངས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་
པས། དགོང་མོ་ཟ་མ་བཟས་རྗེས་འདིར་འཆམ་
འཆམ་དུ་ཡོང་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
འགྲོ་ལམ་རྒྱུད་ནས་སྤྱི་གླིང་གི་སྤང་ལྗོངས་བར་
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྔོ་ལྗང་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྟོན་དུས་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་འགྱུར་

མངོན་པར་མ་ཟད། གྲོང་མིའི་རྒྱུན་གཏན་གྱི་འཚོ་
བ་དེ་བས་སྐྱིད་སྣང་དོད་དུ་ཕྱིན་ཡོད། ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་བར་གཞིགས་ན། དེ་སྔོན་གྱི་སྔོ་འགྱུར་
འཛུགས་སྐྲུན་ཐད་ས་མཐོའི་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་
ཆོས་ལ་བསམ་གཞིགས་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ། ཐན་
པ་ཐེག་ཐུབ་པ་དང་གྲང་ངར་འགོག་ཐུབ་པར་མ་
ཟད། སྟོན་དུས་ཀྱི་མཛེས་ལྗོངས་རང་བཞིན་ཆེ་
བའི་ས་གནས་དེ་གར་འཚམ་པའི་རྩི་ཤིང་བདམས་
ནས་སྔོ་ཁེབས་གསོན་ཚད་ལའང་འགན་ལེན་བྱས་
པའི་ཁར་སྟོན་དུས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་གསོན་ཤུགས་ལྡན་
པར་བྱས་ཡོད། ད་ཆ་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྔོ་ལྗང་རྣམ་པ་དེ་
ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མིང་བྱང་ལྟ་བུར་གྱུར་
པ་དང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྔོ་ལྗང་ལམ་བུ་དང་འབྱུང་
ཁམས་སྤྱི་གླིང་རེ་རེ་ལས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་
སྲུང་ཡོལ་བརྟན་པོ་ཞིག་བསྐྲུན་པར་མ་ཟད། གྲོང་
མིའི་ཐོབ་སྣང་དང་སྐྱིད་སྣང་ཡང་དེ་བས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་
ཡོད།
རྗེས་མར་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་སྔོ་
འགྱུར་བདག་སྐྱོང་དོ་དམ་ལས་དོན་མུ་མཐུད་དེ་ཡག་
པོ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྟོན་དུས་ཀྱི་མཛེས་ལྗོངས་བཀོད་
པ་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ལྗང་མདོག་བར་
མཐོངས་དེ་བས་མང་བ་གྲོང་མིའི་འཚོ་བ་དང་མཉམ་
འདྲེས་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ། སྟོན་དུས་ཀྱི་འབྱུང་
ཁམས་མཛེས་སྡུག་ལ་བརྟེན་ནས་ས་མཐོའི་གནས་
འཕྲོད་ལ་འཚམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲཊ་རྟགས་བཏོད་
དེ་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་ལེའུ་གསར་པ་རྩོམ་རྒྱུར་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་རེད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ལྷ་སའི་སྟོན་ཁའི་རྣམ་པ་ལྷག་པར་མཛེས། ཁོར་ཡུག་གཙང་བས་དམངས་སེམས་སྐྱིད་པར་གྱུར།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། བོད་དམག་
ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་སྨན་ཁང་གི་དབང་རྩའི་ཚན་ཁག་དེ་
ནུབ་རྒྱུད་དབང་རྩའི་སྙོམས་སྒྲིག་དང་ཀླད་འཕྲུལ་
སྦྲེལ་རྩལ་ཆེད་ལས་ཚན་ཁག་གི་མནའ་འབྲེལ་ནང་
དངོས་སུ་ཞུཊ་པ་དང་འབྲེལ་ཁྲུང་ཆིང་དུ་གཉེར་བའི་
མནའ་འབྲེལ་འཛུཊ་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ལས་འཛིན་
ཚན་པའི་སྒོ་བྱང་བླངས་པ་རེད། མནའ་འབྲེལ་དེ་ནི་
སྐམ་དམག་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་ཤིན་ཆའོ་སྨན་ཁང་གི་
དབང་རྩའི་ཕྱི་བཅོས་ཚན་ཁག་དང་དབང་རྩའི་ཁོག་
ནད་ཚན་ཁག་གིས་སྣེ་ཁྲིད་དེ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། ནུབ་རྒྱུད་ཀྱི་ས་གནས་སྨན་ཁང་70དང་
དཔུང་སྡེའི་སྨན་ཁང་14ཡི་ཐོན་ཁུངས་བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་
ཡོད། ཀྲུང་འཇར་མཛའ་གྲོགས་སྨན་ཁང་དང་ཐེན་
ཐན་སྨན་ཁང་སོགས་རྒྱལ་ནང་གི་རྩེར་སོན་རིགས་
གཅིག་མཁས་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་
པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་དབང་རྩའི་ནད་གཞི་གནད་
སྨིན་ནད་བརྟག་སྨན་བཅོས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོར་འཕེལ་
རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་ཡིན་པ་རེད།
བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་སྨན་ཁང་དབང་
རྩའི་ཚན་ཁག་གི་ཀྲུའུ་རེན་རྒུ་རུ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྨན་
ཁང་གི་ཚབ་ཞུས་ནས་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་པ་དང་
འབྲེལ་ལས་འཛིན་ཚན་པའི་སྒོ་བྱང་བླངས་པ་རེད།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་
སྨན་ཁང་དབང་རྩའི་ཚན་ཁག་གིས་ས་མཐོའི་དམིཊ་
བསལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་གཞི་ཚུགས་ཏེ། དམག་
དམངས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་དགོས་མཁོ་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་

བྱས་ནས་ལག་རྩལ་གྱི་འཇུར་མིག་ལས་རྒྱུན་ཆད་མེད་
པར་སྒྲོལ་ཏེ་སྔ་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་ཚོར་ཉམས་མིའི་རྒྱུངས་
པར་གློག་གིས་ཟུག་གཟེར་སློང་བའི་གཤགས་བཅོས་
ཐོག་མ་དེ་བྱས་པ་དང་། དབང་རྩའི་ནུས་པ་ཉམས་
གསོའི་གཤགས་བཅོས་མང་པོ་བྱས་ནས་ས་མཐོའི་ས་
ཁུལ་གྱི་ནུས་པའི་དབང་རྩའི་ཕྱི་བཅོས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་
ལག་རྩལ་གྱི་སྟོང་ཆ་བསྐངས་ཡོད། རྒུ་རུ་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས། མནའ་འབྲེལ་ནང་ཞུགས་རྗེས་སྨན་
ཁང་གིས་ས་ཁོངས་སྒྲོལ་བའི་སྨན་བཅོས་མཉམ་ལས་
ཀྱི་ལས་སྟེགས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་རྩའི་སྙོམས་སྒྲིག་
ལག་རྩལ་བཀོལ་སྤྱོད་དང་། ནུས་པའི་དབང་རྩའི་
ཕྱི་བཅོས་སྨན་བཅོས། བརྒྱལ་གཟེར་གཤགས་
བཅོས་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་སྨན་བཅོས་སོགས་ཀྱི་ཐད་
ཚད་བརྒལ་ཡོང་བར་བྱས་ཏེ། སྔོན་ཐོན་ལག་རྩལ་
མང་པོ་ཞིག་བོད་དུ་ཐོག་མར་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཕྱིས་འབྱུང་། སྨན་ཁང་དེས་རྐང་འཛིན་སྨན་
པ་སྐམ་དམག་དམག་ཁོངས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་ཤིན་
ཆའོ་སྨན་ཁང་དུ་ཟབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་ནས་
དབང་རྩ་སྙོམས་སྒྲིག་དང་ཀླད་འཕྲུལ་སྦྲེལ་རྩལ་
སོགས་ཀྱི་ལག་རྩལ་རྩེ་གྲ་གཙོ་གནད་ཐོག་འགག་སྒྲོལ་
བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ལྟེ་གནས་མང་པོའི་
ནད་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་ནང་ཞུགས་ནས་ཚན་ཞིབ་དང་
ནད་ཐོག་སྨན་བཅོས་གཞན་སྒྱུར་གྱི་ནུས་པ་སྔར་བས་
ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་རེད། འབྱུང་འགྱུར་བོད་དམག་ཁུལ་
ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་སྨན་ཁང་དབང་རྩའི་ཚན་ཁག་གིས།
（པར་ངོས་བཞི་པར་གཟིགས）

བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་སྤྱི་ཁྱབ་སྨན་ཁང་གི་དབང་རྩའི་ཚན་ཁག་དེ་ནུབ་རྒྱུད་དབང་རྩ་སྙོམས་སྒྲིག་དང་ཀླད་འཕྲུལ་སྦྲེལ་རྩལ་ཆེད་ལས་ཚན་ཁག་གི་
མནའ་འབྲེལ་ནང་ཞུགས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་10ཚེས་16ཉིན།
ཆུ་ཤུར་རྫོང་དཔལ་འབྱོར་དང་ཆ་འཕྲིན་ཅན་ཅུས་
དང་ཚོང་དོན་ཅུས་ཀྱི་མཛུབ་ཁྲིད་འོག ཆུ་ཤུར་རྫོང་
ས་གཙང་བདེ་ཐང་ཐོན་ལས་གསོ་སྦྱོང་རྟེན་གཞིས
《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཁེ་ལས་འབྲིང་ཆུང་འཕེལ་
རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དོན་མ་དངུལ་དོ་དམ་བྱ་ཐབས》ཀྱི་སྲིད་
ཇུས་གསལ་འགྲེལ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་རེད། ཐེངས་
འདིའི་བྱེད་སྒོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དཔལ་འབྱོར་
དང་ཆ་འཕྲིན་ཅན་ཐིང་ཁེ་ལས་འབྲིང་ཆུང་ཞབས་ཞུ་
ལྟེ་གནས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་ལི་ཧུང་སློབ་
ཁྲིད་བྱེད་པར་གདན་དྲངས་པས། ཆུ་ཤུར་རྫོང་གི་
ཁེ་ལས་20ལྷག་ཙམ་གྱི་འཐུས་མི་ཞུགས་རྒྱུའི་ཡིད་
དབང་བཀུག་ནས་ཁེ་ལས་ཀྱིས་སྲིད་ཇུས་ལ་གོ་བ་
གཏིང་ཟབ་ལེན་མི་ཐུབ་པ་དང་། འདུན་ཞུའི་
བརྒྱུད་རིམ་མ་ལག་མི་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་
ཐག་གཅོད་ནུས་ལྡན་ཐུབ་ཡོད།
ཁེ་ལས་འབྲིང་ཆུང་ནི་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་

འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་
མོད། འོན་ཀྱང་སྲིད་ཇུས་རེ་ཞུའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་
རྟག་ཏུ་ལྟ་མི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་མི་ཤེས་པའི་དཀའ་ངལ་
འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པས། ཐེངས་འདིའི་གསོ་སྦྱོང་ནང་ཁེ་
ལས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དངོས་ལ་དམིགས་ནས་སྲིད་ཇུས་
གསལ་འགྲེལ་དང་། བརྒྱུད་རིམ་མཛུབ་ཁྲིད།
གྱོད་དཔེ་དབྱེ་ཞིབ། མཉམ་འགུལ་ཐོག་དོགས་
གཞིར་ལན་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་
སྲིད་ཇུས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་དང་། ལྟེ་བའི་དོན་ཚན་གྱི་
རེ་ཞུའི་གཙོ་གནད་བཅས་དཔེ་དབྱིབས་ཆེན་པོ་
གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བརྒྱུད་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་
འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་རེད། ལི་ཧུང་གིས་ཁེ་ལས་
ཀྱིས་དོ་ཁུར་བྱེད་པའི་ཚན་པ་ལས་བརྒལ་བའི་སྲིད་
ཇུས་སྦྲེལ་མཐུད་དང་། སྔོན་རྩིས་སྒྲིག་ཁོངས་ཚད་
ལྡན་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཆེད་ལས་ཀྱི་ལན་བཏབ་
ནས། ཁེ་ལས་ལ་ཡིག་ཐོག་སྙན་ཞུའི་བསམ་ཕྱོགས་
གསལ་བཟོ་དང་རྒྱུན་མཐོང་གི་ནོར་འཁྲུལ་མི་ཐོན་
པའི་རོགས་རམ་བྱས་ཡོད་ཅེས་བཤད། ཚོགས་

ཞུགས་ཁེ་ལས་ཀྱི་འཐུས་མིས་གསོ་སྦྱོང་གི་ནང་དོན་གོ་
ཆོད་རང་བཞིན་ཆེ་བས་ད་ལོའི་ཆེད་དོན་མ་དངུལ་རེ་
ཞུའི་ལས་དོན་ལ་མཛུབ་ཁྲིད་ཀྱི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་
ལྡན་ཡོད་ཅེས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་
བཤད། གསོ་སྦྱོང་རྟེན་གཞིའི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་
འཁུར་བས་ཐེངས་འདིའི་གསོ་སྦྱོང་དེ་འགོ་འཛུགས་
ས་གསར་པར་བྱས་ཏེ་ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་རྒྱུན་མཐུད་
ངང་ལེགས་སུ་བཏང་ནས། སྲིད་ཇུས་ཀྱི་གཟིགས་
སྐྱོང་ལས་ཁེ་ལས་ལ་གནད་སྨིན་ངང་ཕན་པ་ཐོབ་རྒྱུར་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཕྱིས་འབྱུང་། ཆུ་ཤུར་རྫོང་ས་གཙང་བདེ་
ཐང་ཐོན་ལས་གསོ་སྦྱོང་རྟེན་གཞིས་སྲིད་ཇུས་དོན་
འཁྱོལ་གྱི་མཐའ་མའི་འགག་གནད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་
མུ་མཐུད་ནས་དམིགས་ཏེ། གནད་སྨིན་ཞབས་ཞུ་
བརྒྱུད་ཁེ་ལས་འབྲིང་ཆུང་གི་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་དཔལ་
འབྱོར་ལ་སྒུལ་ཤུགས་གསར་པ་བསྣན་རྒྱུ་རེད།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཆུ་ཤུར་རྫོང་གིས་ཁེ་ལས་འབྲིང་ཆུང་གི་ཆེད་དོན་མ་དངུལ་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས་སྲིད་ཇུས་དོན་འཁྱོལ་གྱི་མཐའ་མའི་འགག་གནད་བསལ་བ།

（པར་ངོས་གཉིས་པར་མཐུད）མི་རིགས་མཐུན་
སྒྲིལ་དེ་ཞིབ་ཕྲའི་ལག་ལེན་ནས་མི་སེམས་ལ་གཏིང་
ཟབ་འཇགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ངོས་འཛིན་ཞིག་ཏུ་
གྱུར་ཡོད། ད་ཆ་ཁོང་གིས་ལས་དོན་དེར་སྔར་
བཞིན་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བསོད་
ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱིས་ད་ཆ་ང་སླར་ཡང་ཚལ་སྣེ་
གྲོང་རྡལ་དུ་ལོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྗེས་
མར་ངས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་དེ་ངའི་འཚོ་བ་དང་
ལས་ཀའི་ཁྲོད་མཉམ་འདྲེས་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
དྲིལ་བསྒྲཊ་ལས་བྱེད་པའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉེ་
འགྲམ་གྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་སྔོག་
འདོན་བྱེད་པ། མིག་དཔེའི་ཐོག་ནས་ཉེ་འགྲམ་གྱི་
མི་རྣམས་ལ་སེམས་འགུལ་ཐེབས་སུ་འཇུག་པ་བཅས་
བྱས་ཏེ་ཚང་མས་མིག་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་པ་བཞིན་མི་

རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གཅེས་སྤྲས་དང་སེ་འབྲུའི་རྡོག་
ལྟར་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ལས་རོགས་ཡིན་པའི་ཆུ་ཤུར་རྫོང་རྩོམ་རིག་སྒྱུ་
རྩལ་ལས་རིགས་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་
མིག་དམར་ཚེ་རིང་གིས་བློ་མཐུན་བསོད་ནམས་
དབྱངས་སྐྱིད་ནི་ཡར་རྒྱས་བརྩོན་ལེན་དང་།
འགན་འཁྲི་འཁུར་ཕོད་པ། གཞན་དོན་ཧུར་ལེན་
བཅས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ལ་བག་ཆགས་
ཟབ་མོ་བཞག་བྱུང་། ཁོང་གིས་གཞི་རིམ་གྱི་དྲིལ་
བསྒྲཊ་ལས་དོན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་རང་ངོས་
ཀྱི་ལེགས་ཆ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ་ང་ཚོའི་མི་
རིཊ་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་གཞག་ལ་དེ་བས་བཀྲག་མདངས་
འཚེར་བའི་བྱས་རྗེས་འབུལ་ངེས་རེད་ཅེས་བཤད།
བསོད་ནམས་དབྱངས་སྐྱིད་ཀྱིས་མི་རིགས་

མཐུན་སྒྲིལ་ནི་འབོད་ཚིག་ཅིག་མིན་པར་བྱ་སྤྱོད་
དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་འགན་འཁྲི་
དང་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱི་བརྩེ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཁོང་གི་ལོ་23
རིང་གི་གཞི་རིམ་ལས་དོན་གང་འདྲ་གནང་མིན་ཇི་མ་
ཇི་བཞིན་མཚོན་ཡོད། ཞིང་ཁ་དང་མུ་ཁ་ནས་གྲོང་
གསར་བཀོད་སྒྲིག་བར་དང་ཐོན་ལས་འཕེལ་རྒྱས་
ནས་རིག་གནས་མཉམ་འདྲེས་བར་ཁོང་གིས་འགན་
འཁྲི་དང་བརྩེ་སེམས་ཟབ་མོས་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་
སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པའི་འགན་འཁྲི་
འཁུར་སེམས་མཚོན་པར་བྱས་པ་མ་ཟད། མི་
རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མེ་ཏོག་གངས་ལྗོངས་ས་མཐོར་
རབ་ཏུ་བཞད་པར་བྱས་ཡོད།
（པ་ཚེས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཕུགས་ཕན་དོ་དམ་
སྲུང་སྐྱོང་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས།
རྒྱུན་རྣམ་ཅན་གྱི་ལས་ཀའི་ལམ་སྲོལ་དོན་འཁྱོལ་ནན་
པོ་བྱེད་དགོས། མཉམ་སྐྲུན་མཉམ་སྤྱོད་ལ་ཤུགས་
སྣོན་བརྒྱབ་ནས། མང་ཚོགས་ཞུགས་པའི་སྤྲོ་སེམས་
འཕེལ་བར་བྱས་ཏེ་མི་ཚང་མར་འགན་འཁྲི་ཡོད་པ་
དང་། མི་ཚང་མས་འགན་འཁྲི་གཙང་སྒྲུབ་བྱེད་
པའི་བཅོས་སྐྱོང་གི་རྣམ་པ་ཞིག་ཆགས་པར་བྱེད་
དགོས་པའི་ནན་གསུངས་གནང་བ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག ཚན་པ་ཁག་གིས་འགན་

འཁྲི་འཁུར་སེམས་ཆེ་རུ་ཏན་ཏིག་གཏོང་བ་དང་།
དམངས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་འཛིན་རྒྱུ་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ། གཟེར་འདེབས་ཀྱི་སྙིང་
སྟོབས་དང་ཕར་ཆིན་རྒྱག་པའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་
ནས་ལས་དོན་ཁག་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་
བྱས་ཏེ། རང་གྲོང་འདི་ཉིད་གནས་འཕྲོད་
དང་། ལས་འཚམ། མཛེས་མཐུན་བཅས་ཀྱི་ཁྱིམ་
གཞིས་ཤིག་ཏུ་འཛུགས་སྐྲུན་ཧུར་ཐག་བྱེད་དགོས་
པའི་བླང་བྱ་བཏོན་གནང་བ་རེད།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）གྲོང་གསེབ་འཕེལ་
རྒྱས་དང་འབྲུ་རིགས་མ་ལག་ཕྱོགས་སྒྱུར་ལ་སྐུལ་
འདེད་གཏོང་བ། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་
འཚོ་བའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་
ནུས་པ་གལ་ཆེན་བཏོན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཀྲུང་གོ་སྲིད་གཞུང་གིས་
འབྲུ་རིགས་བདེ་འཇགས་ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་
བྱས་ཏེ། རང་ངོས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འབོར་དུང་
ཕྱུར་14ལྷག་ཙམ་གྱི་ལྟོ་གོས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་
གཅོད་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་པ་དང་
སྦྲགས། དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ནུས་

པས་ལྕོགས་ཚོད་ཀྱི་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ། འཛམ་
གླིང་གི་འབྲུ་རིགས་བདེ་འཇགས་འགན་ལེན་བྱ་
ཆེད་ཀྲུང་གོའི་སྟོབས་ཤུགས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་
ཡོད། ཀྲུང་གོས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུ་
རིགས་དང་དེ་བཞིན་ཞིང་ལས་རྩ་འཛུགས་ཀྱིས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲུ་རིགས་དང་ཞིང་ལས་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་
ནུས་པ་གལ་ཆེན་འདོན་རྒྱུར་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་རྒྱབ་
སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་མཉམ་
དུ་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲོས་འགོ་དོན་
འཁྱོལ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་
2030ལོའི་རྒྱུན་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲོས་རིམ་ལ་

སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། མིའི་རིགས་ཀྱི་ལས་དབང་
གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པ་གཏོད་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་
དམངས་ཀྱི་བདེ་རྩ་ཆེ་རུ་གཏོང་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་
གསར་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་འབུལ་འདོད་ཡོད་ཅེས་ནན་
གསུངས་གནང་བ་རེད།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུ་རིགས་དང་
ཞིང་ལས་རྩ་འཛུགས་དེ་1945ལོའི་ཟླ་10ཚེས་16
ཉིན་བཙུགས་པ་དང་། ཀྲུང་གོ་ནི་རྩ་འཛུགས་
དེའི་སྲོལ་གཏོད་ཁོངས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུ་རིགས་དང་ཞིང་ལས་རྩ་འཛུགས་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་80འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲིན་ཡིག་སྤྲིངས་པ།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྱུང་ཁམས་ཤེས་དཔལ་གྱི་མཐོ་ས་འཛུགས་གཏོད་བྱེད།